

ג ל י ר ב ר ת ל ע י ר ו נ כ פ ר ש ת ה ש ב ר ע
ערוכים בידי נחמה ליבוביץ
סנת הטבע עסרה
יו"ל ע"י מוסד תורה והסכלה למבוגרים ולנוער
הסתדרות נסי מזרחי באמריקה

עקב (תשי"ח)

ט

בפרק זה עסק גם גליון עקב תשי"ב, בעיקר בחלקו הסני, בפסקים ז-יו.

א.

ה' יח' וזכרת את ה' אלוקיך, כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל:
ויזוע כי ישראל גבורים ואנטי חיל במלחמה, כי נמסלו לאריות ולזאב
יסרוף ומלכי כנען במלחמה גצחו אותם; על כן אמר: אם תחשוב (ח' יז')
"כחי ועוצם ידי עשה לי את-החיל הזה" - תזכור ה' שהוציא אותך מסורים,
ולא היה לך טם כוח ועוצם יד כלל; ותזכור עוד, כי במדבר אשר אין לאל
ידך לחיות, שם עשה לך כל צרכך; אם כן גם החיל הזה אשר עשית בכוחך,
ה' הוא שנתן לך הכח כאשר עשית אותו. ואם תשכח את ה' וכלה כחך וסאך
ותאבד כאשר אבדו הם, כי כל עוזבי ה' יכלו.

וחזר להביא עוד ראיה אחרת, שלא תחשוב "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל
חזר", ואמר (ט' א'): "שמע ישראל" דבר אמת מפי, כי הגוילים האלה הם
גדולים ועצומים מן ואין תנצח במלחמה? ועוד יש להם-ערים גדולות
ובצורות לרוב בטמיה ואין תכבוט אותם? ועוד טסם עם גדול ורם, בני
ענקים, טאתה ידעת מן המרגלים טראו אותם ואתה טמעת מיטיך הראטונים
טלא יתיצב אדה לפניהם. וכטיחברר לך כל זה, יש לך לדעת ולהאמין מן היום
זה, כי לא תוכל לעבור עליהם כלל עד שתדע בלבבך, כי ה' העובר לפניך
(ה' ג') הוא "אט אוכלה והוא יטמידם ויכניעם", לא כוח ועוצם יד שנתן
לך, אבל יד ה' עטתה זאת בתקיפין טבתן. וזה רמז למה טיהיה (יהוטע י')
"וה' הטליך עליהם אבנים גדולות מן הטמיכ". וכן אמר טח: "ולא היה כיום
ההוא לפניו ואחריו... כי ה' נלחם לישראל".

והערים הבצורות שהזכיר כאן רמז לחומת יריחו שנפלה לפני הארון וזהו
טאמר דוד (תהילים מד'): "כי לא בחרבם ירטו ארץ וזרועם לא הוטיע לנו
כי ימינך וזרועך ואור פניך כי רציתם".

- 1) למה מפרט הרמב"ן פסוקים א-ב-ג בפרק ט' בד"ה טל פסוק יח' בפרק ה'
ולא במקומם?
- 2) למה טכניס הרמב"ן בחילת דבריו את גבורת ישראל במלחמה, והלא
הפסוקים טלפני כן (יא'-יב'-יג') על הצלתם בחקלאות ובהרמת
מצבם הכלכלי יזברו?
- 3) מה הם הקטיים הטונים והתמיהות בפסוקים אלה טרצה הרמב"ן ליטב?
4) לטם מה מוטיף הרמב"ן בפרטו פסוק א' בפרקנו את המלים "דבר אמת
מפי" - מה תקן בזה?
- 5) מניין לו טבפסוקא' הכונה ליריחו ולא לערים הבצורות טעליהם
מדובר ב ג' פסוק ה'?
- 6) לכאורה יש טתירה בין תחילת דברי הרמב"ן על נצחון ישראל במלחמה
כי גבורים הם ובין סוף דבריו על נצחונם הנסי, הסבר כיצד יתיטבו
הדברים יחד?

ב.

ד' אל תאמר בלבבך...
ה' לא בצדקתך וביוטר לבבך אתה בא לרטת

רטע ד"ה אל תאמר בלבבך: צדקתם ורטעת הגוילים זרמו
" לא בצדקתך... כי כרטעת הגוילים: הרי "כי" טטטט בלטון "אלא".

ד"ה אל תאמר: אחרי שהיה טל תחשוב "כחי ועוצם ידי עשה לי" רק שתדע כי הנצוחים (=המנצחים) במלחמה, השב נתן להם הכח ההוא והתקיפים שבהם והערים הבצורות אטר תלכדו-הטם בכבודו עשה לכם כן בנס מפורסם מאתו, חזר והזהיר: לא תחטוב כי עשה ה' עמך כל זה בצדקתך, כי לא עשה לכם כן רק ברטעת הגויים האלה. והנה זה טעם באבדן הגויים ההם ולא נתן להם טעם ברטת ישראל את הארץ, על כן חזר ובאר "לא בצדקתך" שתהיה צדיק במעשה ולא אפילו בלב ישר. תהיה לך, רק ברטעת הגויים אבדו הם, ובעבור טבועת אבותיך ירטת את הארץ...

ורטי כתב: "אל תאמר בלבבך צדקתם ורטעת הגויים גרמה לי, לא בצדקתך..." ואיננו נכון.

ויט על הטואל לסאול: הרי אמר (דברים ז' פסוק ח') "כי מאהבת ה' אתכם ומטמרו את הטבועה אטר נטבע לאבותיכם הוציא ה' אתכם, והנה הם אהובים למעלה, וה' לא יאהב רק את הטובים, כי "רטע ואהב חמס טנאה נפטו", אם כן גם בצדקתם ירטו ארץ?

והטובה: כי טם ידבר עם ישראל בכללם, וכאן יוכיח הדור ההוא שהיו ממרים את ה' מיום היותם במדבר.

1. מה קטה לרטי בפטוקים ד'-ה'?
2. מה ההבדל ביטוב הקטי הנ"ל בין רטי לרמב"ן?
3. הרמב"ן קובע על פירוט רטי "ואיננו נכון". התוכל למצוא נמוקים לטוניים לבקרתו הטלילית לפירוט רטי?
4. כיצד מפרט רטי וי"ו טפ"ד? "וברטעת הגויים האלה" וכיצד מפרט הרמב"ן וי"ו זו?
5. מה תיקן הרמב"ן בפרטו את המלים טל פ"ה: "ה' אלנהיך מוריטם מפניך" = אבדו הם?
6. הרמב"ן מיטב עוד כמה קטיים בדבריו (עד "ואיננו נכון") נוסף על הקטי טבו עוסק גם רטי"י. אלו הם?
7. מהי טאלת הטואל טאותה מיטב הרמב"ן בטוף דבריו?
8. הטה לתטובתו את תטובת בעל הבאור:

והנה על דעתי אין מקום לסאלה זו, כי טם (ז' ח') אמר: "מאהבת ה' אתכם הוציאך מארץ מצרים" ויתכן טכל זמן שהיו במצרים טובים היו את ה' ומאמינים בו ובטטה עבדו, וראויים היו להיות אהובים למעלה ולהגאל מבית עבדים; אמנם אחר כן למן היום אטר יצאו ממצרים החלו להיות ממרים, ואין צדקה ויוטר לבב נמצא בטם, ונתטעטה האהבה הקודמת, עד טנטאר להם ברית אבות בלבד...

מה ההבדל בין טתי התטובות - טל הרמב"ן וטל בעל הבאור - לטאלות הטואל ואיזו מטתי התטובות האלה נראית בעיניך?

ג. פטוקים ז' - כד'

מהו הקטר בין פטוקי הפרק הראטוניים טעסק בהם גליזוננו עד כאן לבין הקטירה ההטטורית הארוכה הפותחת בזה?

הטאלות המטומנות x קטות והמטומנות xx קטות ביותר. ענה לפי יכלתך והגבתך טטובות יט לטלה לנחמה ליביניך, ירוטלים קרית מטה.

המנויים המעונינים לקבל מדי טבוע את עלון ההדרכה ללמודהגליון, יפנו למטרוז החנוך והתרבות, ירוטלים, רח"ה הנבאים, המחלקה לתרבות תורנית.